

Кубла-хан, або Сновидіння

Семюел Тейлор Колрідж

Переклад з англійської Романа Лисенка

В Ксанаді, краї благодатнім,
Чертог звів собі Кубла-хан,
Укривши ним ручай священний —
Гротів Альф повноводний незліченних,
Що сходить в грізний океан.
Відтак п'ять миль він двічі повелів відмірять
І сад родючий навкіл муром оточить,
Щоб неприступними рясні, в'юнкі потоки залишить,
Які втопили камені собою і самі втонули у куривах вечерішних ожин;
Щоб не ділитись тінню вікових дерев на схилах,
Котрі просвітом стали сонця на землі родить.

Між цариною тою застум уперся в надра,
Шпариною зійшов він повз гаї
Й розвернув землю, утворивши пустку,
Котру півмісяць жадібно лелів;
Лелів і по дівчині, що в журбі
Коханого чорта з печери виглядала,
Чиї склепіння диханням землі
Пари струмінням силою здіймали:
Повз щерби стін підземних водограї
Град кругляка, розбивши, розплювали,
Неначе зерна з плева жорновами,
Ламали валуни, кидали глиби
І пресвяті річні потоки пробуджали —
Води струм дольний повз ліси і яр
П'ять миль зміївся тьмяно і химерно,
Аж поки у гротів яскиню незліченних,
Влившись, упав в безживний океан;
В падінні вод чувались Кубла-хану
Отці його, що брань майбутню віщували.
Чертоги тінь отрад двоїла
І скидала навскоси
Обриси його на хвилі
Суголосних дзюркотінь.

Це марево було найтонших граней —
Між стін печерних шерехів рахманних.

Абіссінська ніжна діва,
Цнотою непогорда,
Просівала у видінні
Із цимбалами слова
Мовою для всіх чужою
Про позору висоту —
Кликала її Абора, —
Як згадати пісню ту!
Пісню ту чував би — і жагою
Зводив би по ній небесні куполи:
Чертог осяйних сонячних вогнів
Між стін печерних шерехів рахманних.
Зревів би хтось: "Минайте його владних
Взірців і тріпотання адамашкних
Вій його принадних! Тож дрижіть!
Круг нього помацки збивайте згин колін:
Причащений медвяністю роси він,
Присичений у райським молоці!

Оригінал:

In Xanadu did Kubla Khan
A stately pleasure-dome decree:
Where Alph, the sacred river, ran
Through caverns measureless to man
Down to a sunless sea.
So twice five miles of fertile ground
With walls and towers were girdled round;
And there were gardens bright with sinuous rills,
Where blossomed many an incense-bearing tree;
And here were forests ancient as the hills,
Enfolding sunny spots of greenery.

But oh! that deep romantic chasm which slanted
Down the green hill athwart a cedarn cover!
A savage place! as holy and enchanted
As e'er beneath a waning moon was haunted
By woman wailing for her demon-lover!
And from this chasm, with ceaseless turmoil seething,
As if this earth in fast thick pants were breathing,

A mighty fountain momentarily was forced:
Amid whose swift half-intermitted burst
Huge fragments vaulted like rebounding hail,
Or chaffy grain beneath the thresher's flail:
And mid these dancing rocks at once and ever
It flung up momentarily the sacred river.
Five miles meandering with a mazy motion
Through wood and dale the sacred river ran,
Then reached the caverns measureless to man,
And sank in tumult to a lifeless ocean;
And 'mid this tumult Kubla heard from far
Ancestral voices prophesying war!
The shadow of the dome of pleasure
Floated midway on the waves;
Where was heard the mingled measure
From the fountain and the caves.
It was a miracle of rare device,
A sunny pleasure-dome with caves of ice!

A damsel with a dulcimer
In a vision once I saw:
It was an Abyssinian maid
And on her dulcimer she played,
Singing of Mount Abora.
Could I revive within me
Her symphony and song,
To such a deep delight 'twould win me,
That with music loud and long,
I would build that dome in air,
That sunny dome! those caves of ice!
And all who heard should see them there,
And all should cry, Beware! Beware!
His flashing eyes, his floating hair!
Weave a circle round him thrice,
And close your eyes with holy dread
For he on honey-dew hath fed,
And drunk the milk of Paradise.